

ÄLTASJÖNS FISKEVÅRDSOMRÅDESFÖRENING

c/o Sten Fogelström
 Älta Strandväg 61
 138 33 ÄLTA
 08-773 06 72
 Plusgiro 484 82 26-9

Älta 2013-02-20

Svea Hovrätt
 Mark- och Miljööverdomstolen
 Rotel 0602
 Box 2290
 103 17 STOCKHOLM

Målnummer M 10187-12 060205

angående tillstånd till uppförande och drift av anläggning för produktion av biogas och biogödsel på fastigheten Stockholm Solvärmen 1

I Mark- och Miljööverdomstolens föreläggande, daterat 2013-01-18, har Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening (Fvof) anmodats att komma in med ett skriftligt yttrande över överklagande från Swedish Biogas International AB (SBI). Fvof får med anledning härav anföra följande.

Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening anser att Mark- och miljödomstolen (MMD) har gjort en riktig bedömning och bestrider därför överklagandet, dvs Fvof motsätter sig SBI:s yrkande om upphävande av MMD:s dom 2012-10-24.

Därest ändring av domen ändock skulle ske, och tillstånd lämnas, vidhåller Fvof de yrkanden om villkor som tidigare framförts till MMD.

Fisket i Ältasjön

Fvof förvaltar fisket inom Ältasjöns Fiskevårdsområde, vilket bildats enligt lagen (1981:533) om fiskevårdsområden (LOFO). Fiskevårdsområdet omfattar hela Ältasjön, både inom Stockholms kommun och Nacka kommun. Den planerade verksamheten på Solvärmen 1 riskerar att skada fiskefaunan och fisket i Ältasjön genom emissioner till vatten och luft, förstörda naturupplevelser och buller. Fisket i Ältasjön är främst av typen sportfiske, en aktivitet som är förenad med naturupplevelser och där naturreservaten i och vid västra delen av Ältasjön erbjuder en attraktiv miljö. De utsläpp av illaluktande gaser och koldioxid som är att emotse från anläggningen skulle kulminera i just detta område, samtidigt som den visuella naturupplevelsen starkt begränsas av en dominerande fabriksanläggning. Därtill en ökad bullernivå.

Utvecklingen av fiskfaunan går åt rätt håll, sett ur fiskesynpunkt, med minskande andel av småmört. Den positiva utvecklingen av fiskfaunan sammanhänger troligen med den positiva utvecklingen av vattnet med minskande näringsinnehåll. Ökat näringsinnehåll i sjön skulle ge större grumlighet genom ökad mängd växtplankton, vilket i sin tur skulle inverka negativt på fiskfaunans sammansättning. En anläggning enligt förslaget, en stor gödselabrik nära sjökanten, skulle inte bara fördärva naturupplevelsen för de som fiskar, eller på annat sätt uppehåller sig i naturreservaten, utan även utgöra ett latent hot mot Ältasjön och fisket i sjön.

→ SR

Lukt

SBI beskriver i överklagandet att luktproblemen i Örebro, med ett undantag, enbart skulle vara hänförliga till lagring av råvaror på en öppen platta. I målet har tydligt framkommit att så ej är fallet, utan de ständigt återkommande luktproblemen har fler olika orsaker, och att SBI inte har förmågan att komma till rätta med problemen, trots att anläggningen nu varit i drift i tre år. På senare tid har det kommit till Fvof:s kännedom att även SBI:s anläggning i Katrineholm sprider dålig lukt till sin omgivning. Inget har framkommit som talar för att SBI skulle komma att klara av att hantera luktproblemen bättre vid en eventuell anläggning i Skarpnäck, inte minst mot bakgrund av att avståndet till bebyggelse här skulle understiga de 500 meter Boverket anger som minimimått från en avfallsanläggning. MMD har här gjort en riktig bedömning.

Lokalisering

I sitt överklagande försöker SBI rättfärdiga lokaliseringen till Skarpnäck med politiska önskemål om ökad produktion av biogas. Resonemanget är inte relevant i målet; önskemålet om mer biogas rättfärdigar inte en nyetablering av en processindustri helt i strid mot normala lokaliseringsprinciper för sådan verksamhet.

Någon förutsättningslös lokaliseringsutredning för att finna bästa platsen för en biogasanläggning för jordbruksråvaror från landsbygden har aldrig uppvisats, uppenbarligen för att platsen i Skarpnäck, vid Ältasjön, redan var utsedd innan planeringsprocessen startade. Anledningen torde vara att Fortum (Stockholm Gas AB:s moderbolag) disponerade tomträtten till Solvärmen 1 och att det fanns en obsolet stadsplan för solfångare (!) från år 1982. Den lokaliseringsstudie som presenterats är en återanvändning av en gammal studie som tagits fram för en annan typ av anläggning på en annan plats. Med ett något märkligt resonemang har man kommit fram till att Skarpnäck är den bästa platsen. Vilket skulle bevisas.

Vad som framkommit under behandlingen i MMD har enbart stärkt övertygelsen om att lokaliseringen av anläggningen är helt irrationell och strider mot miljöbalkens grundläggande bestämmelser om hushållning med mark- och vattenområden. Den i ansökan ingående lokaliseringsstudien är undermålig. Det enda som talar för placeringen i Skarpnäck, bland de nyligen inrättade naturreservaten vid Ältasjön, är att det går att härifrån dra en rörledning 5 km till Högdalen för transport av 7.600 ton metangas per år. Detta till priset av transporter av 115.000 ton råvaror och biogödsel på lastbilar i skytteltrafik i östvästlig riktning på redan hårt trafikbelastade vägar i närförorterna. Körvägen mellan Vårby vid E4 och Skarpnäck är 5 mil tur och retur. Några råvaror att räkna med finns knappast hitom Södertälje. Att det inte skulle gå att uppbbringa ett markområde om 2 ha för anläggningen i bra transportläge vid E4 är helt osannolikt.

Vandel

SBI menar att grunderna för att enligt MB 16 kap, 6 §, avslå SBI:s ansökan är felaktiga. Man antyder att avslaget skulle vara en följd av en enda polisanmälan, som ännu inte lett till delgivning av misstanke om brott. Fällande dom, till följd av någon av polisanmälningarna, är dock inget krav för att avslå ansökan. SBI har visat prov på bristande respekt för regler och villkor; vid flera tillfällen har man påbörjat arbeten utan att erforderliga tillstånd erhållits och vid flera av sina anläggningar, vid upprepade tillfällen, inte respekterat de villkor för verksamheten som givits i tillstånden. Fvof anser därför att MMD:s bedömning, och därav följt avslag, är riktig.

hsg

Sammanfattning

Fvof anser att det var rätt av MMD att upphäva Länsstyrelsens beslut och därmed avslå SBI:s ansökan

- dels därför att lokaliseringen till Skarpnäck var felaktig
- dels därför att SBI saknar den kompetens och det ansvar som krävs för att sköta sina anläggningar

Med hänvisning till vad ovan anförts yrkar Fvof på att Mark- och Miljööverdomstolen inte upphäver MMD:s dom.

ÄLTASJÖNS FISKEVÅRDSOMRÅDESFÖRENING

Sten Fogelström
Ordförande

Lars Johansson
Sekreterare